1 INTERNATIONAL CONGRESS OF LOCAL DEVELOPMENT AND FINANCE

ULUSLARARASI YEREL KALKINMA VE FİNANSMAN KONGRESİ

"Global Düşün, Yerel Hareket Et"

" Think Global, Action in Local "

Proceedings of the 1st International Congress of Local Development and Finance

---

March 03-06, 2016
Antalya, TURKEY

EDITOR
Professor Ahmet Erdal OSMANLIOGLU

Yerel Stratejik İşbirliği İngiltere Deneyimi

Local Strategic Partnership UK Experience

Doç. Dr. Yüksel DEMİRKAYA, Marmara Üniversitesi,
Murat TÜYSÜZ, Marmara Üniversitesi

ÖZET

Yerel Stratejik İşbirliği (YSİ) modeli Birleşik Krallık' ta yerel yönetimlerin modernizasyonu ve yönetişim ilkelerinin hayata geçirilmesi bakımından önemli işlevleri olan organizasyonlar olarak öne çıkmaktadır. Öncelikle belirtmek gerekir ki YSİ'leri yasal olarak kurulması zorunlu platformlar değildir. İlgili belediyelerin öncülüğünde ve önderliğinde kurulur ve bölgesindeki sivil toplum kuruluşları, çeşitli vatandaş temsilcileri, özel sektör temsilcileri, yerel hizmetlerde etkin olan diğer kamu kurumu görevlileri (polis, sağlık ve eğitim hizmetleri gibi) bulunur. Yasal zorunluluk olmadığı halde günümüzde İngiltere'de hemen her belediyenin (1. ve 2. Kademe belediyeler: County councils ve district councils) içinde etkin olarak çalıştığı YSİ'ler bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Yerel Stratejik İşbirliği, YSİ, Yerel Yönetimleri, Belediyeler*

Abstract

Local Strategic Partnership (LSP) model in the United Kingdom stands out as organizations that are important functions in terms of modernization of local administration and realization of governance principles. Initially, it should be noted that LSP platforms are not required to be legally established. That are established by leading and pioneering respective municipalities and include nongovernmental organizations, various citizen representatives, and private sector representatives, officials of other public institutions active in local services such as police, health and education services. While there is no legal requirement, in almost every city in the UK today (1st and 2nd Stage municipalities: County councils and district councils), LSPs are operated by municipalities effectively.

Keywords: *Local Strategic Partnership, LSP, Local Governments, Municipalities*

ISBN 978-605-83652-0-9

GİRİŞ

Yerel Stratejik İşbirliği Nedir? Yerel Stratejik İşbirliği (YSİ) modeli Birleşik Krallık'ta yerel yönetimlerin modernizasyonu ve yönetişim ilklerinin hayata geçirilmesi bakımından gördüğümüz önemli bir yeniliktir (Aulakh vd., 2002;. Hastings, 2003). Birleşik Krallık'ta 2000 yılında kabul edilen Yerel Yönetimler Yasası ile yerel yönetimlere stratejik plan yapma (community strategy) zorunluluğu getirilerek sosyal stratejilerin hazırlaması görevi verilmiştir. (Lowndes ve Sullivan, 2004, s. 53). 2007 yılında yapılan yasal değişiklik ile stratejik planlar, sürdürülebilir stratejik planlar olarak adlandırılmıştır (Sustainable Community Strategy-SCS). Yerel yönetimler için zorunlu olan bu planların gerek hazırlık sürecinde gerekse uygulama sürecinde YSİ'ler oldukça etkin rol almaktadırlar (Jones ve Stewart, 2009, s.60). Özellikle İngiltere'de hemen tüm belediyelerin birlikte çalıştığı bir YSİ yapılanması mevcuttur.

YSİ'lerin başarılı sonuçlar elde etmesinin ardında yerel düzeyde kamu sektörü, özel sektör ve sivil toplum arasında etkileşim ve sinerjiyi oluşturmaları ileri sürülmektedir. YSİ'ler hizmet ettikleri bölgenin sosyoekonomik kalkınması ve bu yönde kaynakların etkin ve adil dağılımı için stratejik hedeflerin belirlenmesinde belediyelere rehberlik ve danışmanlık hizmeti sunmaktadır. Türkiye'deki Kent Konseyleri ile hedeflenen (arzulanan düzeyde henüz çalışamamaktadırlar), yerel sosyoekonomik kalkınma ve yönetişim için yerel düzeyde toplumsal işbirliğinin sağlanması amacıyla oluşturulan YSİ'lerin başarısı konusunda genel bir kanı gözlemlenmektedir.

YSİ'ler yerel yönetimlerin öncülüğünde kurulan bir gönüllüler platformu olarak tanımlanabilir. Bu yönüyle YSİ'ler için "ortaklıkların ortaklığı" veya işbirlikleri için işbirliği" gibi sloganik yakıştırmalar yapılabilir. İlgili belediye ve diğer kamu kurumlarından (örneğin polis, sağlık, iş bulma ve eğitim alanında) tecrübeli memurların katılımının yanında sivil toplum temsilcileri ve özel sektör temsilcilerin oluşturduğu bir yapılanmadan oluşmaktadır. Tanımlanmış veya şimdiye kadar uygulamada öne çıkan herhangi bir organizasyonel yapısı yoktur (Jones ve Stewart, 2009, s.60).

YSİ'ler yerel yönetimler ve diğer kamu organlarının yanı sıra, özel bağımsız ve gönüllü sektörlerin temsilcilerini bir araya getirmektedir. Onların temel görevi bölgenin toplumsal stratejisinin hazırlanmasına yardım etmek ve bu stratejiye ulaşmak için gerekli eylemleri sürdürmektir. Bu yapılanma yerel yönetimlerde idari ve organizasyonel sınırları aşan sorunlarda mücadele için koordinasyon sağlayan araçlar olarak görülebilir. YSİ yerel düzeyde kamu sektörünün farklı birimlerinin yanı sıra özel sektör ve sivil toplum örgütlerini birlikte çalışmak üzere bir araya getiren; alınacak stratejik kararların yerele uygun olmasını sağlayan ve mahallelere varan yakın bir seviyede çalışarak eylemlerin, yerel seviyede uygulanabilirliğini sağlayan bir yapıdır (Geddes, Davies ve Fuller, 2007, s. 98).

Günümüzde Birleşik Krallıkta 360'ın üzerinde Yerel Stratejik İşbirliği vardır. Bu yapılarda yönetim kurulu üyeleri olarak yaklaşık 75.000 kişi ve en az 5.500 farklı ortaklık bulunmaktadır. Bu ortaklıklar yıllık yaklaşık 4,3 milyar sterlin (yaklaşık 5.5 milyar dolar) harcama yapmaktadırlar (Sullivan ve Skelcher, 2002, s. 24).

Yeni İşçi Partisi'ne (New Labour Party) göre YSİ sadece yerel yönetimin uygulamadaki zorlukları aşmak için kullanılan pragmatik bir tepkisel araç değil, başlı başına bir yönetsel değer haline gelmiştir. Esasında bu işbirliği Yeni İşçi Partisi'nin reformlarının yerel yönetimlerin modernizasyonu bağlamında hizmetlerin geliştirilmesi ve demokratik yenilenmeyi kapsamaktadır (Lowndes ve Sullivan, 2004, s. 53). Bu işbirlikleri ile birlikte

ISBN 978-605-83652-0-9

kamu – özel sektör işbirlikleri teşvik edilmekte veya rehberlik edilerek bazı projelerin finansmanı bu yolla karşılanmaktadır.

YSİ ORGANİZASYON YAPISI

YSİ'ler doğal yapılanmaları gereği gönüllü işbirlikleri olduğu için standart bir yönetim yapıları bulunamamaktadır. Bu yapılar YSİ'nin nasıl organize edildiğine göre değişmektedir. Yani YSİ'lerin yönetim yapıları hangi amaçla ve nasıl bir birliktelik hedeflendiğine bağlı olarak şekillenebilmektedir. Genellikle bunlar aşağıdaki gibi ifade edilebilirler:

- Stratejik hedeflerin belirlenmesi ve kararların alınması için işbirliği yönetim kurulu,
- İcra kurulu üyelerini içeren bir kamu hizmeti işbirliği kurulu,
- Tematik konu başlıkları altında oluşturulan işbirliği grupları,
- Komisyon üyelerinden oluşan tematik alt gruplar,
- Teknik çalışma grupları ve görev grupları,
- Yerel yönetimler forumları ya da yerel ortaklıklar (Russel vd., 2010, s.9).

Örneğin "One Leicester" YSİ modelinin organizasyonel yapısı YSİ'lerin yapısının karmaşıklığına oldukça tipik bir örnek oluşturmaktadır. Bu işbirliği 50'nin üzerinde grubu kapsamaktadır:

- Farklı sektörlerden toplumu temsil eden 16 yönetim kurulu üyesi,
- Leicester İşbirliği Stratejik Yönetim Kurulu (Stratejik Tema Gruplarının Başkanları ve Liderleri),
- Beş stratejik tema grubu (Çevre, Çocuklar ve Gençler, Sağlık ve Refah, Güvenli Leicester ve Leicester Ekonomik İşbirliği). Bunların her birinin altında gruplar ve tematik alt grupları bulunmaktadır,
- İki ortaklı ilgi alanı grubu: Leicester İşbirliği ve Güçlü Topluluklar İşbirliği,
- Güçlü Topluluklar İşbirliği altında oluşturulan gruplar: Eşitlik ve Çeşitlilik İşbirliği, Mahalle Çalışma, Toplum Uyum Yürütme, Yeni Gelenler Strateji Grubu, Mülteci ve Sığınma Ajansı Forumu bulunmaktadır (Russel vd., 2010, s.9).

YSİ'ler Hangi Alanlarda Çalışmaktadırlar?

Suç oranları, işsizlik, eğitim, sağlık ve konut gibi yerel halk için önemli konular birçok yerel kurumun birlikte çalışmasını gerektirir. Birleşik Krallık' ta merkezi hükümet yerel yönetimler ve diğer kuruluşlarla bu sorunların çözümü için YSİ'lerinde içinde olduğu bir platformda çalışmak istemektedir.

Nitekim son yaşanan gelişmelerde hükümetin bu tür işbirlikleri kurulmasını teşvik etmek için bir dizi önlemler aldığını görüyoruz: mevcut işbirliklerinin geliştirilmesi ve realize edilmesi, merkezi hükümetin ve yerel yönetimlerin yönlendirilmesi, sağlık, eğitim, toplum güvenliği ve yaşam kalitesinin yükseltilmesi ve en muhtaç/yoksul yaşam bölgelerinin sosyoekonomik bakımdan geliştirilmesi gibi.

Merkezi Hükümetin YSİ'ler konusunda ısrarcı olmasını haklı çıkartacak akademik bulgulardan birisi olarak; Warwick Üniversitesi'nin yaptığı araştırmaya göre YSİ'lerin Suç Oranlarının düşürülmesi, Eğitim, Sağlık, Ekonomi ve İşsizlik, Uyuşturucu Madde Kullanımı, Konut, Çevre, Gençler, Ulaşım gibi birçok alanda başarılı oldukları gözlemlenmiştir (Warwick Üniversitesi, vd., 2005).

ISBN 978-605-83652-0-9

Stratejik İşbirlikleri ile İlgili Bir Örnek: Gloucester İşbirliği

Gloucester İngiltere'nin güney batısında bulunan refah seviyesi göreceli olarak yüksek, nüfusu ise 110.000 kişi olan bir ilçedir. Gloucester İşbirliği Ekim 2001'de toplumsal strateji konferansından sonra kurulmuştur. Bu etkinlik şehirde kilit öneme sahip 12-14 kurumun katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Gloucester meclisinin öncülüğünde 300'den fazla kurumun katılımı ile YSİ kurulmuştur ve bunlar içinde 30'u STK'lardan oluşmak üzere 50'den fazla kurum bu YSİ'ye üye olmuştur (Bailey, 2003, s.452).

Gloucester YSİ'nin yönetimi 12 üye yerel yönetimlerden, 9 üye STK'lardan, 2 üye ise özel sektör temsilcileri olmak üzere 23 üyeden oluşmaktadır. Bunların başkanlığını ise Gloucester Meclisinden bir seçilmiş üye yürütmekte, başkan yardımcılığını STK temsilcilerinden bir ve Yerel Sanayi ve Ticaret Odası temsilcilerinden bir üye olmak üzere iki kişi yürütmektedir. 23 üye üç ayda bir toplanmakta ve görev dağılımı yaparak eyleme geçmektedir. Alınan bütün kararlar diğer tüm üyelere raporlanmaktadır (Bailey, 2003, s.452).

Gloucester YSİ platformunun iki temel hedefi bulunmaktadır: West Ward bölgesi için yoksullukla mücadele edilmesi ve sosyal hedef olarak gençlerin topluma kazandırılmasıdır. Bu iki hedef için oluşturulacak olan projeler için kaynak bölgesel kalkınma ajansı ve merkezi hükümetten alınabilmektedir. Belediye meclisi ise işbirliği toplantılarının sekretarya görevini yerine getirmektedir (LGA, 2002). Aynı zamanda belediye meclisi bazı harcamalar ve konferans giderleri için kaynak sağlamaktadır (Bailey, 2003, s.453).

KAYNAKLAR

Aulakh, S., Woolford, J., Smith, M. & Skelcher. C. (2002) Accreditation of Local Strategic Partnerships (2001/02): An Analysis and Review of Documentation (London: Neighbourhood Renewal Unit, Research Report 4).

Bailey, N. (2003). Local strategic partnerships in England: the continuing search for collaborative advantage, leadership and strategy in urban governance. Planning Theory & Practice, 4(4), 443-457.

Geddes, M., Davies, J., & Fuller, C. (2007). Evaluating local strategic partnerships: theory and practice of change. Local Government Studies,33(1), 97-116.

Local Government Association (2002) Learning from Local Strategic Partnerships: LGA Advice Note for Working with the Community and Voluntary Sectors (London, LGA).

Lowndes, V., & Sullivan, H. (2004). Like a horse and carriage or a fish on a bicycle: how well do local partnerships and public participation go together?.Local government studies, 30(1), 51-73.

Hastings, A. (2003) Strategic, multi-level neighbourhood regeneration: an outward-looking approach at last?, in: R. Imrie & M. Raco (Eds) Urban Renaissance? New Labour, Community and Urban Policy (Bristol: Policy).

LSP involvement in specific policy issues. Source: 2004 survey of all LSPs (University of Warwick et al., 2005)

Jones, G., & Stewart, J. (2009). New development: Accountability in public partnerships—The case of Local Strategic Partnerships. Public Money & Management, 29(1), 59-64.

Russel H. et al., The role of Local Strategic Partnerships and Local Area Agreements in promoting equalities (Equality and Human Rights Commission Research Report No. 63). Manchester: Equality and Human Rights Commission 2010.

Sullivan, H. and C. Skelcher, 2002. Working Across Boundaries. Collaboration in Public Services (Basingstoke: Palgrave).

ISBN 978-605-83652-0-9